

DE DOOD VAN PLATO

347 v.Chr.

ZIJN NAAM WAS ARISTOCLES VAN ATHENE, maar iedereen noemde hem Plato vanwege zijn brede schouders. In zijn jeugd was Plato (ca. 428 v.Chr.-347 v.Chr.) een beroemd worstelaar, maar op zijn twintigste werd hij filosoof en de belangrijkste volgeling van Socrates. Toen zijn docent in 399 voor Christus werd geëxecuteerd door de Atheense regering vertrok Plato naar Megara, waar hij werd onderwezen in de geometrie door de beroemde wiskundige Euclides. Daarna reisde hij net als Pythagoras door het Middellandse Zeegebied om kennis op te doen, waarbij hij vaak in netelige situaties terecht kwam. Uiteindelijk keerde hij terug naar Athene, waar hij de Akademia oprichtte, een school die lang na zijn dood bleef bestaan.

Plato's filosofie was sterk beïnvloed door de leer van Pythagoras en Empedocles. Volgens hem lag voorbij de wereld van de vijf zintuigen – de wereld van worden – de wereld van het zijn. Alles wat we ervaren in de wereld van het worden is een weerspiegeling van eeuwige patronen die bestaan in de wereld van het

zijn, en de ware filosoof moet de misleidende informatie van de zintuigen doorzien en via de geest de wereld van het zijn leren kennen.

In de gepubliceerde dialogen van Plato is geen spoor van occultisme te vinden en in zijn brieven wordt slechts enkele keren verwezen naar zijn ongeschreven leer. Evengoed gebruikten occultisten zijn filosofie als richtlijn voor hun werk – en dat deden ze overal in het oude Griekenland. Na zijn dood brak een moeilijke tijd aan in Griekenland. Steeds meer intellectuelen namen afstand van de rationalistische filosofieën die hun maatschappijen niet in evenwicht hadden kunnen houden. Ze begonnen onderzoek te doen naar de occulte tradities uit Griekenland en de omliggende landen. Tijdens dat proces ontstond de basis voor het latere occultisme.

ZIE OOK: Pythagoras gaat naar Crotona (6e eeuw v.Chr.), Empedocles beschrijft de vier elementen (5e eeuw v.Chr.)

Een groep filosofen in gesprek in de Akademia van Plato (Plato zou de tweede van links zijn); Romeins mozaïek uit de eerste eeuw uit een villa in Pompeji.

Côme daigent. De la mort du maistre du tem
ple.

Nest an aussi ou mois de mars
ou temps de l'arsine. le general
maistre du temple et vn autre
grant maistre apres lui en lordre li côme i'en dit
l'usurur. a Paris en l'isle deuour les augustaus

DE ARRESTATIE VAN DE TEMPELIERS

DE OPDRACHT WERD IN HET GEHEIM GEGEVEN door het Franse hof en door betrouwbare boodschappers overgebracht aan de dienaars van koning Filips IV. In heel Frankrijk reageerden de koninklijke legerofficieren geschokt op het bericht, waarna ze hun mannen opriepen. In de vroege ochtend van vrijdag 13 oktober klonk overal het geluid van marcherende soldaten. Bij het aanbreken van de dag sloegen ze toe. Ze klopten aan bij elk kapittelhuis van de tempeliers in Frankrijk en arresteerden alle aanwezigen. Zo'n tweeduizend leden van de orde, onder wie honderd ridders en grootmeester Jacques de Molay (1244-1314), werden opgepakt. De aanklacht was ketterij. In 1308 stond paus Clemens V gelijksoortige arrestaties toe in de hele christelijke wereld.

Volgens de legerofficieren van Filips IV hadden de tempeliers het christelijk geloof verloochend en vereerden ze de afgod Baphomet, die de planten liet groeien. Er deden laterlijke geruchten de ronde en de

tempeliers werden gemarteld tot ze elk detail bekenden. Buiten Frankrijk werd geen bewijs gevonden voor wandaden, maar de Franse koning accepteerde maar één oordeel. De orde werd in 1312 door de paus ontbonden. Buiten Frankrijk werden de leden opgevangen in andere kloosters; binnen Frankrijk was dit ook mogelijk voor mensen die de aanklacht toegaven. Wie de aanklacht aanvocht, wachtte een gruwelijker lot. In 1310 gingen viereenvijftig leden op de brandstapel; vier jaar later ondergingen grootmeester Jacques de Molay en een van zijn assistenten hetzelfde lot.

Veel historici stellen dat Filips IV de tempeliers te gronde richtte om hun grote rijkdom in te kunnen pikken. Occultisten geloven echter al eeuwen dat de tempeliers in het Midden-Oosten occulte geheimen hadden geleerd. Dit geloof inspireerde latere occulte groepen om het erfgoed van de tempeliers over te nemen.

ZIE OOK: De Orde der Tempeliers (1118)

Een miniatuur uit de *Chroniques de France ou de St Denis* (Kronieken van Frankrijk of de H. Denis), een geschiedenis van Frankrijk die tussen 1270 en 1380 in een Franse abdij werd geschreven en in de veertiende eeuw werd uitgegeven. Op de afbeelding zien we Jacques de Molay, de grootmeester van de tempeliers, en Geoffroi de Charney, preceptor van Normandië, in Parijs op de brandstapel staan.

DE EERSTE GROTE VRIJMETSELAARSLUGE

NET ALS ELKE TAVERNE IN HET LONDEN van begin achttiende eeuw had de Apple Tree Tavern in Covent Garden op de bovenverdieping kamers voor privéfeesten en sociëteiten. Op de avond van 24 juni 1717 lette geen van de bezoekers in de grote zaal op de mannen met modieuze pruiken die de voordeur in kwamen, naar boven gingen en een van de privékamers binnengingen: een kamer die werd bewaakt door een man met een getrokken zwaard.

In de middeleeuwen was er voor elke beroepsgroep in Europa een organisatie, en deze organisaties werden 'gildes' genoemd. Slechts weinig gildes hadden de middeleeuwen overleefd, maar het steenhoudersgilde in Engeland en Schotland vormde een uitzondering. De uitgebreide inwijdingsrituelen van dit gilde trokken veel 'geaccepteerde leden', ofwel ereleden, aan van buiten de steenhouderswereld. In 1717 waren er vier steenhoudersloges in Londen, en de bijeenkomst van 24 juni was bedoeld om de eerste Grote Loge van Steenhouders op te richten.

De vrijmetselarij, de filosofische en charitatieve instelling die is ontstaan uit de steenhoudersloges, was en is geen occulte organisatie. Maar omdat de vrijmetselaars gebruikmaakten van heilige geometrie en occult symbolisme, en de kans boden om te netwerken met gelijkgestemden, besloten tussen de achttiende en twintigste eeuw veel occultisten om vrijmetselaar te worden. Wie geïnteresseerd was in het occulte was over het algemeen ook een vrijmetselaar. Daardoor werden veel vrijmetselaarstradities overgenomen door occultisten. Vooral loges met inwijdingsrituelen die waren gebaseerd op vrijmetselaarsceremonies speelden een belangrijke rol in het occultisme toen deze in de negentiende eeuw een nieuwe bloeiperiode doormaakte; dit proces bereikte 170 jaar later een hoogtepunt met de oprichting van de Hermetic Order of the Golden Dawn.

ZIE OOK: De Élus Coëns (1767), De Hermetic Order of the Golden Dawn (1887)

De moderne vrijmetselaarsaal aan de Londense Queen Street werd tussen 1927 en 1933 gebouwd. Het is het hoofdkwartier van de United Grand Lodge of England, de oudste Grote Loge ter wereld.

OPLEIVING VAN DE ALCHEMIE

ALBERT RIEDEL (1911-1984) WERD GEBOREN in Dresden en groeide op tussen de twee wereldoorlogen toen het occulte in Duitsland een bloeiperiode doormaakte. Hij was vooral geïnteresseerd in alchemie en ontmoette in die tijd veel Duitse en Franse alchemisten, onder wie de mysterieuze Fulcanelli. Toen er weer oorlogdreigde in Europa emigreerde hij naar Californië, waar hij al snel betrokken raakte bij de Ancient Mystical Order Rosae Crucis (AMORC). Tijdens de oorlog volgde hij alchemielessen in het AMORC-hoofdkwartier in San Jose.

Later verhuisde hij naar Salt Lake City, waar hij zijn studie voortzette. In 1960 stichtte hij een school die hij de Paracelsus Research Society (PRS) noemde, naar de beroemde alchemist en genezer. Ook gaf hij *The Alchemist's Handbook* uit, de eerste algemene inleiding in de praktische alchemie. Frater Albertus, zoals hij zichzelf noemde, stelde spagyriek - alchemistische kruidenleer - centraal in het PRS-curriculum en nam in zijn boek een aantal eenvoudige spagyrische

bereidingswijzen op. Zowel de school als het boek kwam op het juiste moment; kruidenleer raakte in de jaren zestig opnieuw in opkomst en ook de interesse in het occulte begon weer te groeien. In de twintig jaar die hierop volgden, ontstond een levendige alchemistische subcultuur in de VS en elders in de westerse wereld.

Begin jaren tachtig werd de Paracelsus Research Society omgedoopt tot Paracelsus College en wilde Frater Albertus een college stichten met een eigen campus met gebouwen in gotische stijl. Deze wilde hij financieren met de verkoop van spagyrische middelen. Zijn dood in 1984 zette een streep door dat plan en kort daarna sloot Paracelsus College zijn deuren. Alchemie had toen al opnieuw haar oude plaats ingenomen als een van de belangrijkste disciplines van de occulte traditie.

ZIE OOK: Maria de Alchemiste (1e eeuw v.Chr.), Zosimos van Panapolis (ca. 300), Paracelsus gaat naar Bazel (1526), Het Fulcanelli-enigma (1926)

Spagyriek, of alchemistische kruidenleer, maakt gebruik van alchemistische processen als distillatie, fermentatie en het onttrekken van mineralen uit planten.